

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Petra Dolínka, Ondřeje Veselého, Antonína Staňka a Aleny Gajdůškové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 626)

Vláda na své schůzi dne 18. listopadu 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **neutrální stanovisko**, přičemž upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které považuje za vhodné zohlednit v dalším legislativním procesu.

1. Vláda obecně vítá snahu o vyšší transparentnost a lepší úroveň kontroly v případě České televize a Českého rozhlasu, resp. snahu explicitně upravit působnost Nejvyššího kontrolního úřadu ve vztahu ke kontrole jejich hospodaření, jež koresponduje s Programovým prohlášením vlády České republiky, které obsahuje závazek rozšířit kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu.
2. V této souvislosti nicméně vláda považuje za potřebné upozornit, že výše uvedený závazek ze svého programového prohlášení vláda realizuje předložením vládního návrhu novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, která je aktuálně projednávána Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk č. 360. Kromě možnosti kontroly hospodaření krajů, vymezených obcí a státem většinově vlastněných nebo ovládaných právnických osob tento vládní návrh zákona podřizuje kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu i hospodaření dalších veřejných institucí, které také považuje za hospodaření s veřejnými prostředky. Mezi institucemi, které by podle úpravy obsažené ve zmíněném vládním návrhu novely zákona měly nově podléhat kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, jsou i Česká televize a Český rozhlas. Jakkoli tedy lze věcně s navrhovaným rozšířením kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu i na Českou televizi na Český rozhlas obsaženým v předloženém poslaneckém návrhu zákona souhlasit, měla by podle názoru vlády být upřednostněna komplexní úprava obsažená ve vládním návrhu novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, který navíc již bude věcně a terminologicky provázán s nezbytnou doprovodnou změnou Ústavy obsaženou v již předloženém poslaneckém návrhu novely Ústavy (sněmovní tisk č. 229).

3. Vláda dále upozorňuje, že v případě České televize a Českého rozhlasu je již dnes z hlediska hospodaření s jejich majetkem a s finančními prostředky prováděna kontrola nezávislým kontrolním orgánem. Tato kontrola má v současné době tři stupně, tj. kontrolu dozorčí komisí, kontrolu Radou Českého rozhlasu a Radou České televize a kontrolu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Na hospodaření České televize a Českého rozhlasu se nadto vztahují také kontrolní mechanismy podle dalších zákonů, například podle zákona o registru smluv nebo podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Transparentnost fungování Českého rozhlasu a České televize je vedle toho zajištěna i povinností ověření účetní závěrky auditorem.
4. Vláda konstatuje, že podle příslušných zákonů upravujících postavení a fungování České televize a Českého rozhlasu jsou tyto subjekty právními osobami, které hospodaří s vlastním majetkem, a stát neodpovídá za jejich závazky. Z uvedeného je zřejmé, že hospodaření Českého rozhlasu a České televize s jejich vlastním majetkem nemá charakter hospodaření se státním majetkem, a proto na něj nelze vztáhnout působnost Nejvyššího kontrolního úřadu vyplývající z ustanovení čl. 97 odst. 1 Ústavy České republiky, podle kterého Nejvyšší kontrolní úřad kontroluje hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Z výše uvedeného důvodu vláda považuje za nutné, aby v této souvislosti byla přijata příslušná změna Ústavy. Jak již výše zmíněno, taková změna Ústavy je obsažena v již předloženém poslaneckém návrhu ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (sněmovní tisk č. 229), který však obsahuje jinou a podstatně širší formulaci rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, než která by byla potřebná v případě rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu pouze na obě zmíněné veřejnoprávní instituce. Vláda je zároveň toho názoru, že schválením novely Ústavy obsažené ve sněmovním tisku č. 229 a vládního návrhu novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu (sněmovní tisk č. 360) by byl nejlépe naplněn výše uvedený cíl obsažený v jejím programovém prohlášení.
5. Z legislativně technického hlediska vláda upozorňuje na nesprávné legislativně technické zpracování návrhu, neboť pokud se v předpise provádí pouze jedna změna, příslušný článek novely se formuluje jiným způsobem.